

ДЕНЕШНА
БРИТАНСКА
УМЕТНОСТ

музеј на
съвремената
уметност
скопје
25. II. - 16. III. 1977

ИЗЛОЖБА

Само изложба ја организира Британският институт за изкуство и култура, кој е създаден от британското посолство в София. Изложбата е организирана под общото покровителство на британското посолство в София и е подкрепена от британското посолство в Скопје. Тя е представена от британски художници и скулптори, които са работили във времето между 1960 и 1975 година. Изложбата е разделена на три тематични зона: "Модернизи", "Контемпорари" и "Съвременни художници".

Самите зони са организирани от изложбата и са разделени на три тематични зона: "Модернизи", "Контемпорари" и "Съвременни художници". Изложбата е разделена на три тематични зона: "Модернизи", "Контемпорари" и "Съвременни художници". Изложбата е разделена на три тематични зона: "Модернизи", "Контемпорари" и "Съвременни художници".

museum of
contemporary
art
skopje

изложбата ще се провежда в зала 1 на Националния музей на Северна Македония в Скопје. Изложбата ще се провежда в зала 1 на Националния музей на Северна Македония в Скопје.

Британският институт за изкуство и култура ще организира изложба в София, Белград и Скопје. Изложбата ще се провежда в зала 1 на Националния музей на Северна Македония в Скопје. Изложбата ще се провежда в зала 1 на Националния музей на Северна Македония в Скопје.

изложба на денешната
британска уметност
recent british art exhibition

ПРЕДГОВОР

Оваа изложба ја подготви Британскиот совет раководејќи се од две причини: од се почестото интересирање што се пројавува во странство за сегашниот развиток на британска уметност и од нашето сознание дека големите имиња во современата британска уметност — како што се Садерленд, Мур, Бекон и Николсон — се веќе афирмирани, а оние од помладите генерации се, речиси, со-сема непознати. Факт е дека списанитата за уметност даваат информации за новите насоки и ги укинуваат границите, но едно е да се прочита некој напис и да се види репродукцијат во боја, а сосема друго, непосредното соочување со делото. Се надевам дека оваа изложба ќе го предизвика токму тој шок на конфронтација и дека ќе биде и информативна и провокативна.

Сметам дека е непотребно да навлегувам во детали во особеностите на резултатите кај овие уметници, бидејќи Дејвид Томсон тоа веќе го стори со извонредна луцидност. Меѓутоа, нужно е да се посочи „воздржаноста“ како обележје на поголем број дела. Овие уметници не прават смели заклучоци, туку поставуваат прашања и низ еден внимателен процес, еден вид на сопствено интуитивно чувство, доаѓаат до смирено но уверливо соопштување во нивното дело. Самата смиреност ва тоа соопштување понекогаш може да измами, прикривајќи ја неумоли-

вата решеност да се согледа реалноста. Според мене сите овие уметници, и покрај нивните мошне различни специфики, ги обединува способноста да ги прошират нашите претстави и се надевам дека истото ќе го доживее и публиката што ќе ја посети изложбата.

Би сакал да ја изразам мојата благодарност, најнапред да господинот Дејвид Томсон и на професорот Норберт Линтон селектори на изложбата, а особено на господинот Томсон за предговорот во овој каталог. Исто така би сакал да и се заблагодарам и на мојата колешка Ана Елиот која што работеше уште од иницирањето на изложбата. На крајот, би сакал да го изразам и моето признание за соработката, на сојузните и на републичките тела кои го овозможија презентирањето на оваа изложба, а особено за поддршката и практичната помош што ми ја пружија Зоран Кржишник, директор на Модерната галерија во Љубљана, Соња Абациева Димитрова, директор на Музејот на современата уметност во Скопје и на Миодраг Б. Протиќ, директор на Музејот на современата уметност во Белград.

К. М. Форти
Директор на одделението за
ликовни уметности
Британски совет, Лондон

ДЕНЕШНА БРИТАНСКА УМЕТНОСТ

У В О Д

Зошто се прикажуваат заедно делата на уметниците застапени на оваа изложба? Што имаат тие заедничко и покрај очигледните индивидуални разлики? Ова прашање е секогаш на место, но не е и секогаш лесно да се одговори на него, ако не се посочат категориите и дефинициите коишто го намалуваат значењето на уметноста или ги воопштуваат особеностите на уметниците. Претставените уметници немаат обмислена заедничка програма. Тие, се разбира, немаат интенција да бидат „претставници“ на некој специфичен вид или насока во денешната уметност на Британија. Од друга страна, во нивните дела се чувствува оној духовен став кој е карактеристичен за денешниот уметник без разлика на националната припадност или на индивидуалното изразување. Тој духовен став можеби придонесува нашата деценија да се разликува од многу поранешни периоди и аспекти на „модерното движење“.

Тој став, на пример, ја нема пионерската страст со која може да го преобликува светот според претставите на новото доба, како што

тоа го сторија, да речеме кубизмот, конструктивизмот или футуризмот. Тој не оди кон освојување на нови духовни подрачја, како надреализмот, или кон новото ослободување на сопствената емоција или однесување, како експресионизмот. Повеќе од сите тие движења во уметноста, тој настојува да биде истовремено објективен и аналитички и повеќе набљудувачки отколку поимлив. Тој се обрнува на објективната, а не на субјективната стврност и со контролиран експеримент и истражување го открива естетскиот еквивалент на научниот дух. Уметноста станува проверка на јона што постои и на јона што е можно, а не расветлување на општите или на индивидуалните утопии.

Што би можело тоа да значи за одделните уметници застапени на оваа изложба подетално е објаснето во редовите што следат. Но, можеби, самиот духовен став најдобро беше посочен од страна на еден од најголемитеанглиски сликари, упорниот револуционер, Џон Констејбл, пред, речиси, еден и пол век. Во серија на предавања што ги држеше во

Лондон во триесеттите години на минатиот век, Констејбл инсистираше на новата дефиниција за улогата на уметникот и за неговиот основен интерес. „Сликарството е наука“, збруваше тој, „и треба да продолжи со истражување на законите на природата“. Зашто тогаш „пейзажот“ — израз под кој во дваесетиот век се подразбираше целокупната „уметност“ — „не би можел да се смета како гранка на науката за природата, во која ѕликите се само нејзини експерименти? Во такво време какво што е нашето, сликарството трба да се разбере, а не само да се набљудува со слепа вчудовиденост, да не се смета само како поетска аспирација, туку како легитимно научно и механичко дејствување.“

Последниве три зборови имаат денес особено значење. Со зборот „легитимно“ Констејбл укажува на повикот на денешниот уметник да биде најпосле прифатен како некој кој не сонува затворен во кула од слонова коска, туку како личност заинтересирана за животот на своето време и за светот во кој живее. Зада го постигне тоа уметникот не мора да биде социјален пропагандист туку, според интелектуалната дисциплина, тој мора да биде реалист. Со зборот „научно“ Констејбл го објаснува видот и карактерот на таа интелектуална дисциплина. Тоа е отворена љубопитност на духот кон истражувањето, предводена и контролирана од екс-

перименталното истражување. Зборот „механичко“ меѓутоа е токму оној израз, што на прв поглед ѝ е толку тут и навидум несоодветен на уметноста но, кој што добро разбран најповеќе ги објаснува предходните два збора, како и творечките процеси прикажани на оваа изложба.

Да се работи „механички“ е спротивно на случајното работење, без определен план, предводено само од променливата и несигурна светлина на романтичната „инспирација“. Денешниот уметник, исто како и научникот, не мора секогаш точно да знае каде ќе го одведат неговите експерименти и истражувања, ниту тоа која точка во процесот на експериментот ќе може да го заслужи името „уметност“. Но, тој процес ќе биде осмислен и ќе има определена цел: секоја етапа во експериментот ќе докаже нешто и ќе ја овозможи следната фаза: и откритието ќе биде награда за интелигентното истражување. Суштествено за нас, набљудувачите на оваа уметност, е да навлеземе барем делумно во овие процеси, откривајќи со нашиот разум како и кој нашите очи и чувства што е сторено тутка. Како што велеше Констејбл, такво дело, „треба да се разбере, а не да се набљудува со слепо вчудовидување“. Единствено благодарејќи на нашата желба за разбирање, уметникот може да не врати во подлабоко сфаќање и љубов кон нашиот сопствен свет.

Дејвид Томсон

МАРК БОИЛ (Mark Boyle)

Роден во Глазгов 1934. Студира право една година, потоа се занимава со различни работи работејќи во меѓувреме на конструирање, сликарство и поезија. Излага многу пати, а учествува и на улични театарски претстави со музичари, во забавни претстави и слично. Во 1966 година основа Сетилна лабораторија. Од 1968 година работи на проектот „Патување низ површината на Земјата“.

Биографија на художникот Марк Бойл
Марк Бойл е британски изложувач и фотограф. Роден е во Глазгов, Шотландија, во 1934 година. Учествува во и покажува во неколку од најважните изложби во Европа и САД, вклучувајќи ги изложбите на Студии во Сингапур и Сеул, коишто ги организираше и покажувајќи ги изложбите на Британскиот совет за култура и издавања.

- 1 Студија за паркот Shephard Bush —
Лондонска серија, 1967-70
земја и тн. на фиберглас
 182×182
сопственост на Британскиот совет
- 2 Студија на низок сид и тротоар —
Лондонска серија, 1967-75
земја и тн. на фиберглас
 183×183
сопственост на Британскиот совет
- 3 Песок и тули — **Лондонска серија, 1976**
песок, тули и тн. на фиберглас
 183×183
сопственост на авторот
- 4 Студија на крвта, од серијата **Телесни сокови и функции, 1966**
фотографија во боја со примероци на крвта
 51×51
сопственост на авторот
- 5 Нафрлен автопортрет, од серијата **Дејствување на телото, 1969**
електронска микро фототрафија
 51×51
сопственост на авторот
- 6 Парче кожа, студија од серијата **Кожа, 1973**
црно-бела фотографија (неретуширана)
пситограм
 183×183
сопственост на авторот

БЕРНАРД КОН (Bernard Cohen)

Роден во Лондон 1933. Започнува со студии 1949-50 на Техничкиот колеж SW Essex и на Уметничкото школо, продолжува на колеж St. Martin 1950-51 и на Slade School, лондонскиот универзитет 1951-54. Во 1954-56 година добива стипендија за патување низ Европа; 1957 година почнува хонорарно да предава во Уметничкото школо во Хамерсмит и во Уметничкото школо во Илинг 1961. Во шеесетите години предава во St. Martin, потоа во Уметничкото школо во Челси и во Slade School а повремено држи предавања и на Универзитетот Нов Мексико во Албиерк. Редовно излага во Лондон и други места.

7 Две сосема различни работи, 1973-74

акрилик на платно
167,7 × 167,7
сопственост на Британскиот совет

8 Двоек акт, 1973-74

акрилик на ленено платно
213,4 × 61
сопственост на галеријата Weddington

9 Четири прсти, пет места, 1974

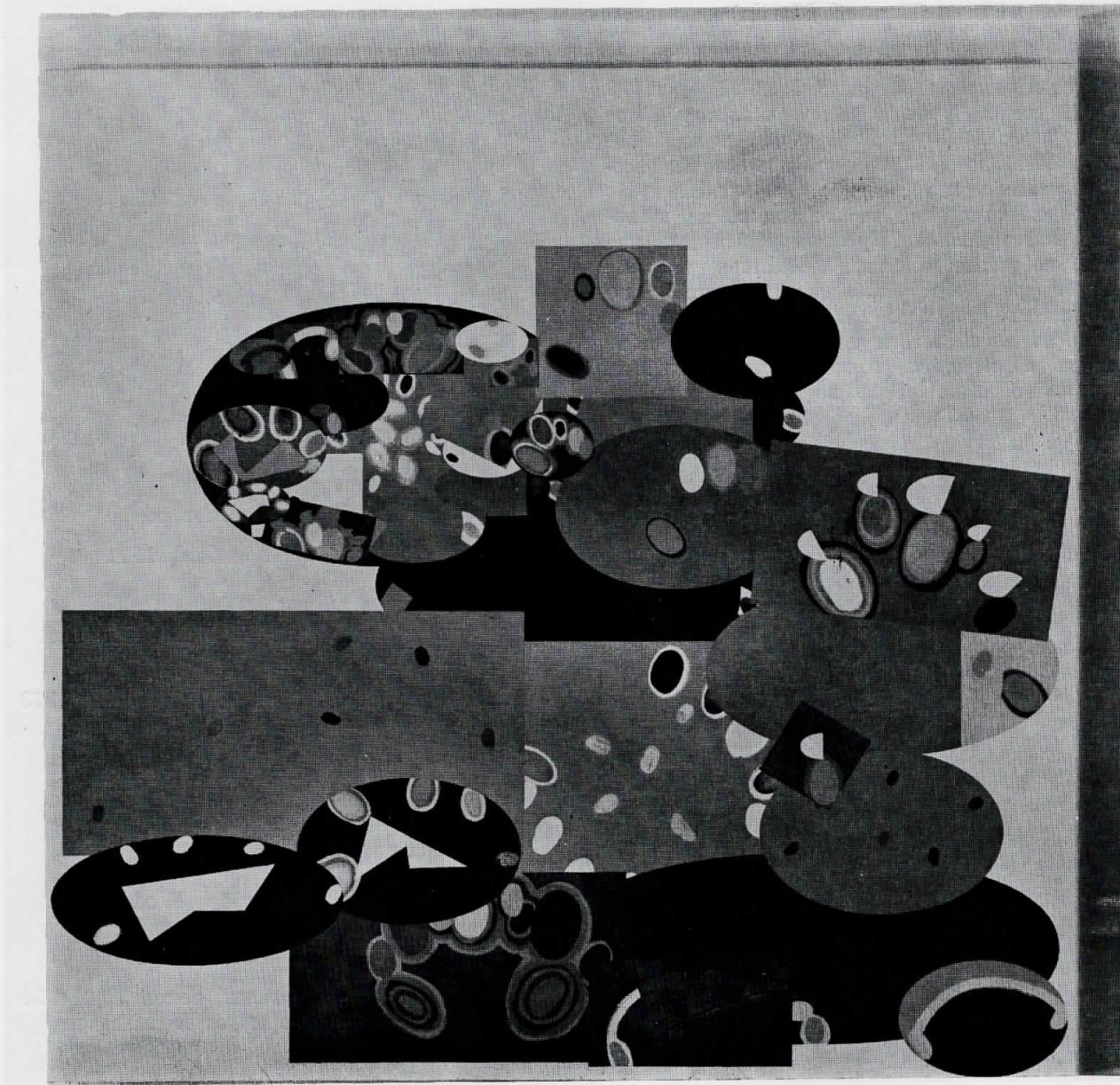
акрилик на ленено платно
91,5 × 91,5
сопственост на Британскиот совет

10 Без наслов, 1975

акрилик на ленено платно
91,5 × 91,5
сопственост на Британскиот совет

11 Имиња на места, 1975-76

акрилик на ленено платно
91,5 × 91,5
сопственост на галеријата Weddington

КЕНЕТ МАРТИН (Kenneth Martin)

Роден во Шефилд 1905. Студира на Уметничкото училиште во Шефилд 1921-23. Од 1927 до 1929 година работи какао дизайнер а потоа студира на Royal College of Art од 1929-32. Од 1946 до 1967 година предава на Високото уметничко училиште Goldsmith's. Во 1951 година почнува со создавање на кинетички конструкции. Презема различни нарачки, меѓу нив големото „Нишане“ за техничкиот факултет при Универзитетот во Кембриџ и фонтани за Високото музичко училиште во Брикстон и во Горингем во Холандија. Приредува голема ретроспективна изложба во Tate Gallery во 1975 година.

12 Шанса и ред 2 (сино), 1970

масло на платно

122 × 122

сопственост на Британскиот совет

13 Шанса и ред 8 (во пет бои), 1971

масло на платно

152,4 × 152,4

сопственост на Granada Television Ltd.,
Манчестер

14 Шанса и ред 13 (зелено и црвено), 1973

масло на платно

91,5 × 91,5

сопственост на Британскиот совет

15 Шанса и ред 16 (црно), 1973

масло на платно

91,5 × 91,5

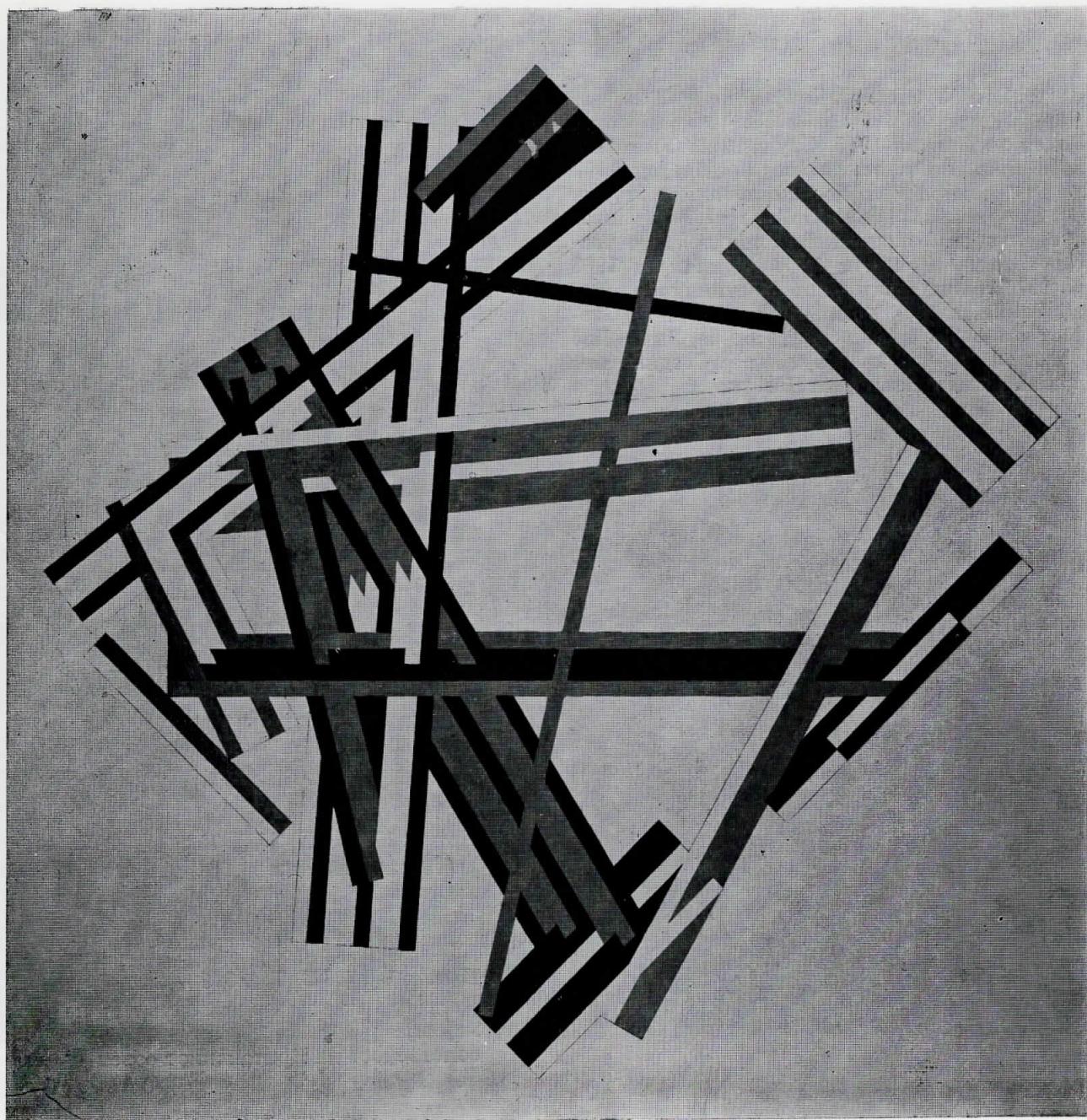
сопственост на галеријата Weddington

16 Метармофози, 1974

перо на хартија

сериија од десет цртежи, секое 25,2 × 20

сопственост на галеријата Weddington

КИТ МИЛОУ (Keith Milow)

Роден во Лондон 1945. Студира на Уметничкото школо Camberwel во Лондон од 1962 до 1967 година и со постдипломските студии продолжува на Royal College of Art. Изведува неколку експериментални дела во театарот Royal Court во 1968 година. Од 1968 до 1970 година предава во Уметничкото школо Ealing, а 1970 година станува член (Gregory Fellow) на Универзитетот во Лидс. Две години, 1972-74, поминува во Соединетите држави, со стипендијата Harkness.

17 Прегратка, 1975

железо, бакарен прав и акрилик на дрво
81,3 × 122
сопственост на Британскиот совет

18 Msicrrreoen, 1975

бакар и акрилик на дрво
86,5 × 252 × 61
сопственост на Nigel Greenwood

19 РАЗДОР/// КОНЕЧЕН, 1976

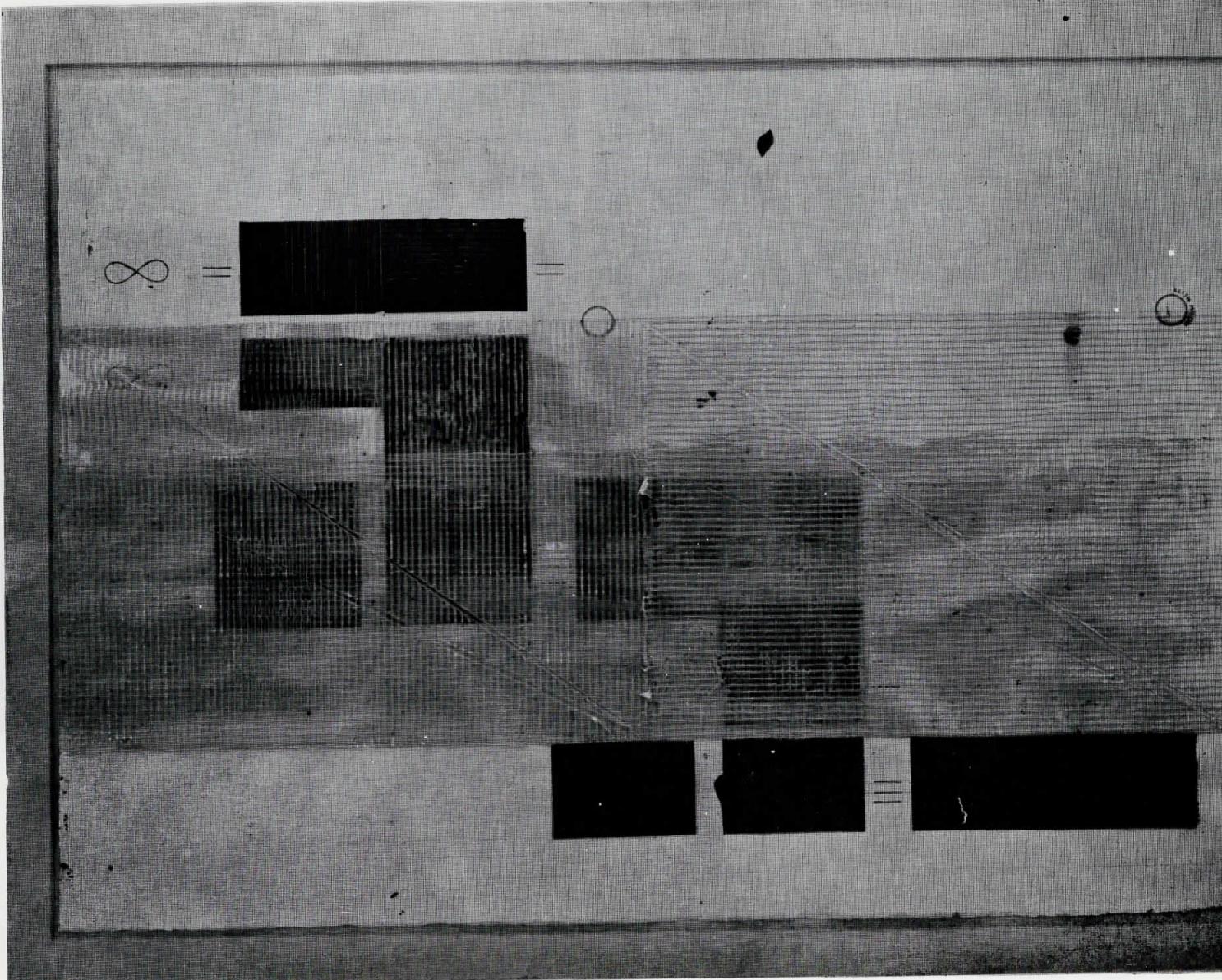
масло на дрво
244 × 10 × 81,3 (два дела)
сопственост на Nigel Greenwood

20 Цртеж 1 Д (15 Б) 75, 1975

алуминиумски прав и воден желатин на
хартија
71 × 90,2
сопственост на Британскиот совет

21 Цртеж 1 Д (16 Б) 75, 1975

железо, бакар и воден желатин на
хартија
сопственост на Британскиот совет

ТОМ ФИЛИПС (Tom Phillips)

Роден во Лондон 1937. Студира на Универзитетот во Оксфорд од 1956 до 1959 година, а потоа на Уметничкото училиште Camberwell во 1961 година. Од 1962 до 1970 година преподава на Wolverhampton College of Art и на Bath Academy. Првата од неговите многубројни музички приредби се изведува на фестивалот во Бордо 1968 година. Други концерти се изведуваат во Бристол, Челтенхам, Лондон и Рим а неговата опера „Ирма“ за прв пат се изведува на Универзитетот во Њукасл во 1973 година. Ретроспективната изложба на неговите дела ја обиколува Велика Британија, откако беше прикажана на неколку места во Европа.

22 Concorde, 1972

акрилик на платно
два пандела, секој 183×183
сопственост на Британскиот совет

23 Педесет обиди да се напрта круг со слободна рака, 1974

акрилик на платно
 102×102
сопственост на Andrew Colls, Лондон

24 ФВЗ дневници I-VII, 1974-75

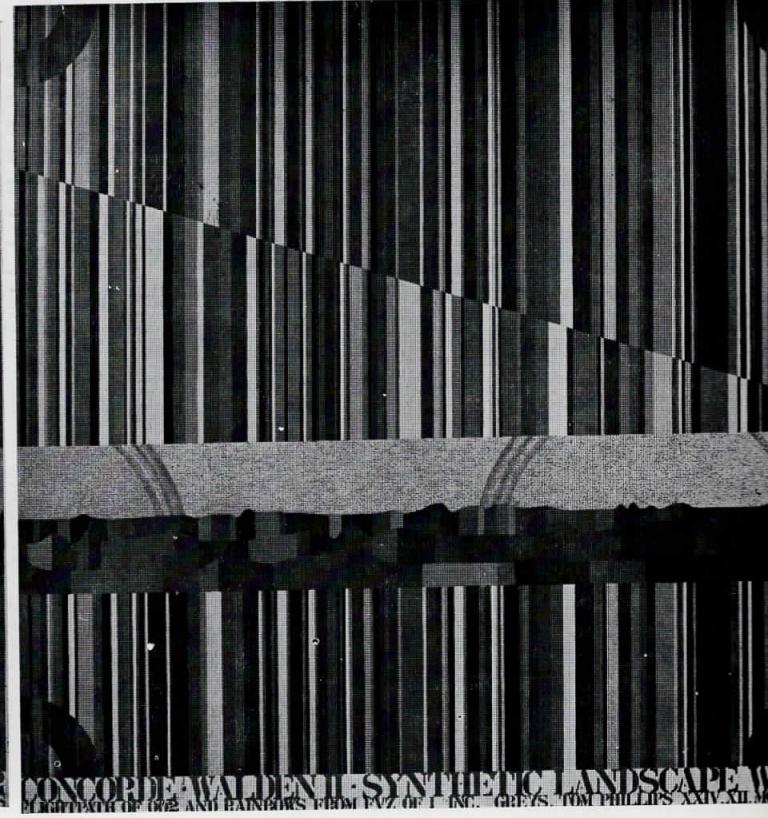
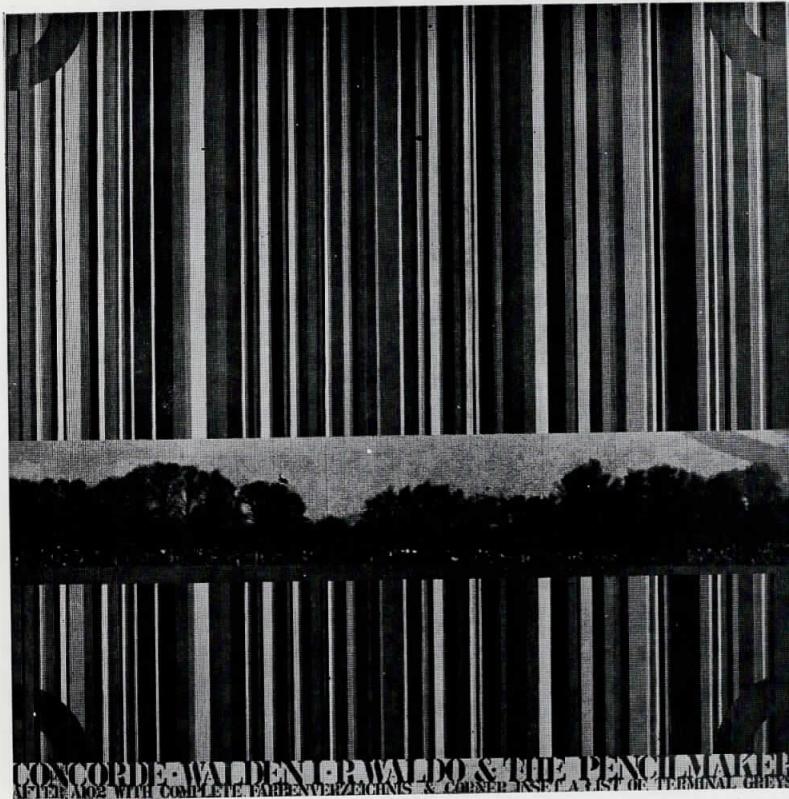
перо и акрилик на платно
седум рамки, секоја $23,8 \times 17,7$
сопственост на Andrew Colls, Лондон

25 Rites de Passage, 1975

јаглен на хартија
 159×151
сопственост на Британскиот совет

26 Конечно сив аранжман, 1974-75

акрилик на платно
 203×31
сопственост на Andrew Colls, Лондон

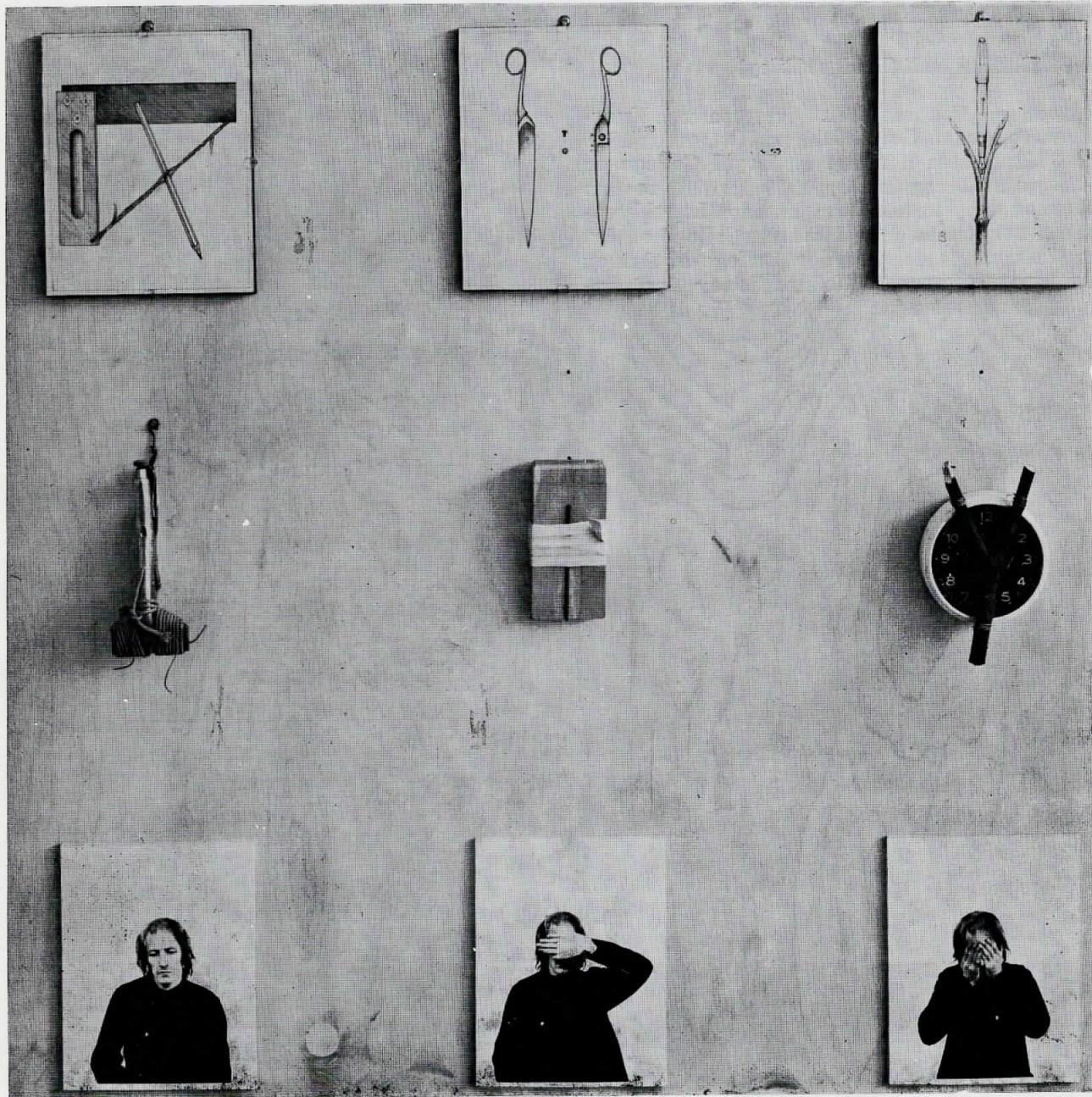
CONCORDE AW DEN L R VALDO & THE PENCIL MAKER
REFLECTIONS ON THE COMPLETE EAGLE ENVELOPES AND THE TERMINAL GREYS

CONCORDE AW DEN L SYNTHETIC LANDSCAPE
REFLECTIONS ON THE EAGLE AND RAINBOWS FROM THE TERMINAL GREYS. TOM PHILLIPS XXV XI

КАРЛ ПЛЕКМЕН (Carl Plackman)

Роден во Хадерзфилд 1943. Во 1959 година изучува архитектура и студира математика на Техничкото високо училиште во Бат (сега универзитет), потоа оди во западна Англија на Високото уметничко училиште во Бристол од 1962 до 1967 година, а меѓу 1967-70 година на Школото за скулптура при Royal College of Art. Предава во Школото за скулптура во Ревенсбурн, на Goldsmiths и Royal College of Art.

- 27 Катедрала, 1973**
фотографија и молив
 $96,5 \times 52,8$
сопственост на Британскиот совет
- 28 Нема прекратка или предолга оддалеченост, 1973**
фотографии и ремен за рака
 $96,5 \times 52,8$
сопственост на Британскиот совет
- 29 Идентитет/ Ограбувач, 1974**
репродукција, боен конес и исечоци
две рамки, заедно $149,2 \times 80$
сопственост на авторот
- 30 Удар, 1974**
фотографии, боја, молив, стакло, камен
и текст отчукан на машина
три рамки, заедно $98,9 \times 144,8$
сопственост на авторот
- 31 Вашиот глас мора да се слушне (Археологија на љубовта), 1975**
комбинирана техника
девет елементи, заедно $173 \times 213,4 \times 58$
сопственост на авторот
- 32 Обесен оптегнат и распарчен на четири делови, 1975**
комбинирана техника
девет елементи, заедно 108×108
сопственост на Британскиот совет

БРИЏИТ РАЈЛИ (Bridget Riley)

Родена во Лондон 1931. Студира на Уметничкото школо Goldsmiths во Лондон од 1949 до 1952 година а потоа на Royal College од 1952 до 1955 година. Од 1959 до 1961 година предава во Уметничкото школо Loughborough а повремено и во Hornsey College of Art во Лондон и во Croydon College of Art од 1963 до 1966 годна. Добива голем број награди и признания.

33 Тропалка, 1973

акрилик на платно
153 × 381
сопственост на галеријата Rowan

34 Сино и зелено опкружено со црвено, 1968

гваш
101,5 × 66,5
сопственост на авторот

35 Студија за Панџаб, 1971

гваш
101,5 × 66,5
сопственост на авторот

36 Движење на црвено, сино и зелено во издолжени ромбоиди, 1972

гваш
94 × 67,8
сопственост на авторот

37 Студија: сини, црвени и зелени ленти

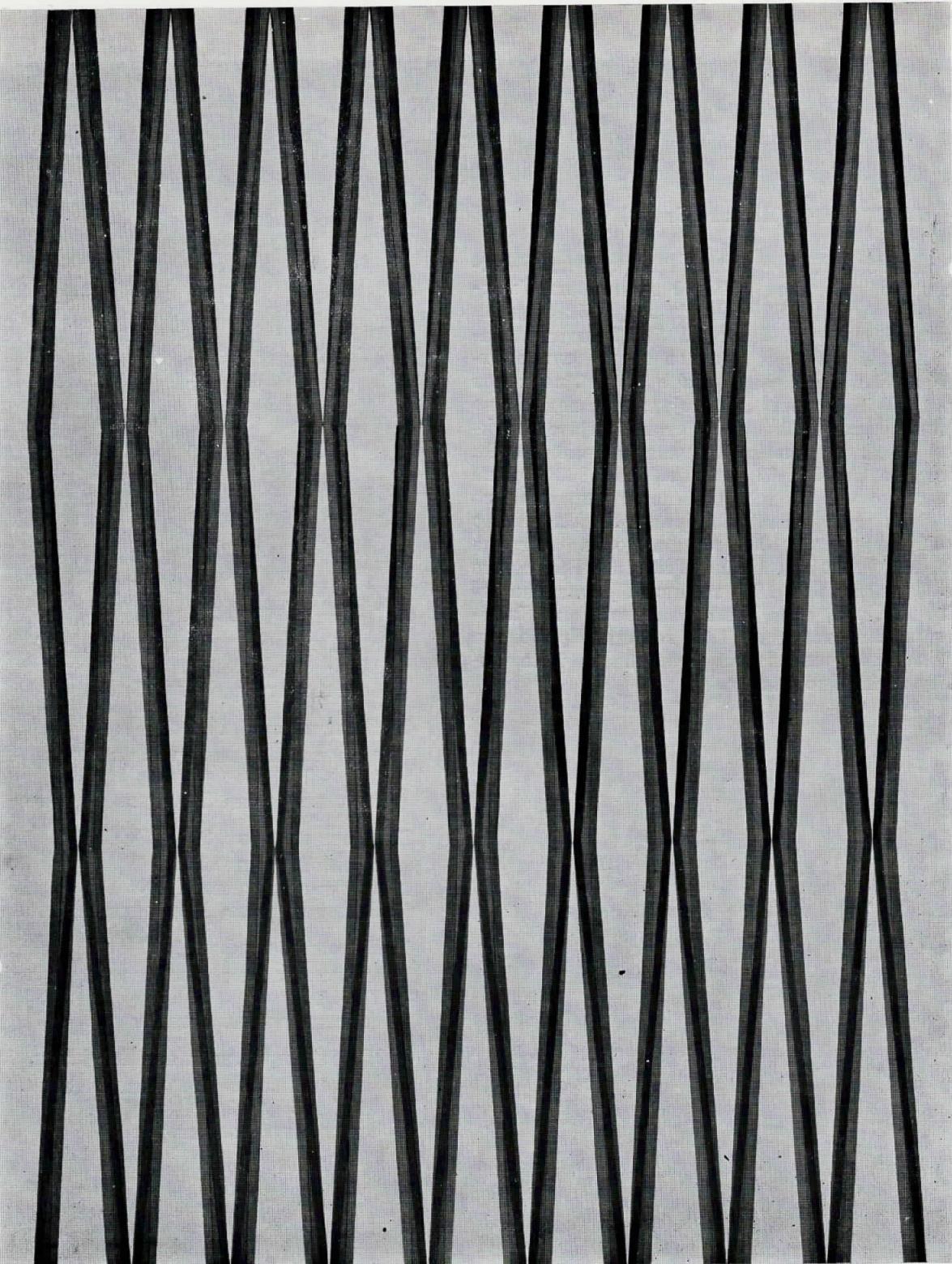
гваш
81,5 × 193,7
сопственост на авторот

38 Црвена, сина и зелена студија, 1973

гваш
78,5 × 190,6
сопственост на авторот

39 Огнена птица, 1971

ситопечат
76,2 × 101,6
сопственост на авторот

РИЧАРД СМИТ (Richard Smith)

Роден во Лечворт 1931. Студира на Уметничкото школо од 1948-50 година, на Уметничкото школо St. Alban's од 1952-54 и на Royal College of Art од 1954-57 година. Патува во Италија и предава сидно сликарство на Hammermith Collage of Art во текот на 1957-58 година. Престојува две години во Соединетите држави со стипендијата Harkness, а по враќањето предава во школото St. Martin's во 1961-63 година. Од 1963 година повторно работи во Соединетите држави, во Њујорк и Аспен во Колорадо. На Биеналето во Венеција во 1966 година добива награда Robert C Scull и Grand Prix на Биеналето во Сао Паоло во 1967 година. Предава на Irvine College, при Универзитетот во Калифорнија во текот на 1967 година. Приредува голема ретроспективна изложба во Tate Gallery во 1975 година.

40 Замка, 1973

акрилик на платно
170 × 300,5
сопственост на Harry Smith

41 Сива патека, 1973

акрилик на платно, алуминиум, конец
206 × 100
сопственост на Британскиот совет

42 Троен квадрат, 2, 1975

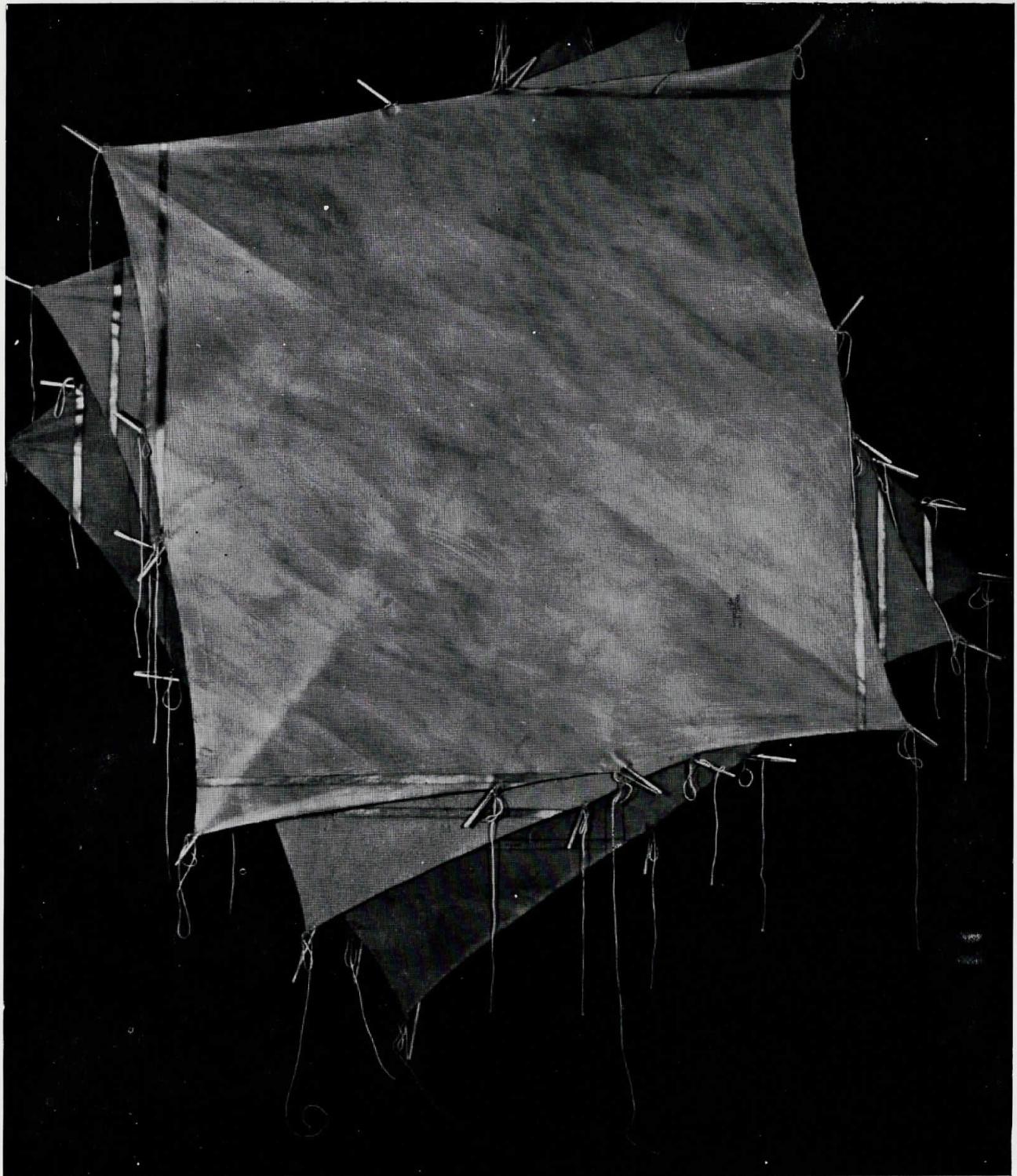
акрилик на платно
три делови, секој 175 × 175
сопственост на Британскиот совет

43 Цртеж со графит, 1971

маслен пастел и молив на хартија
71 × 105
сопственост на авторот

44 Цртеж, црвени и зелени јазли, 1972

маслен пастел и молив на хартија
71 × 105
сопственост на авторот

издавач: музеј на современата уметност, скопје
одговорен уредник: соња абациева димитрова
главен уредник: Александар Гурчинов
организација на изложбата: британски совет,
Лондон

предговор: дејвид томсон
превод: слободанка парлиќ баришиќ
ликовно обликување: анета светиева
печатница: оозт графички погон „светлост“, скопје
тираж: 600

